

18 Ιουλίου, 1991

[ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΜΑΡΙΑ ΔΗΜΟΔΑ ΑΖΙΖ, .

Αιτήτρια,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η Αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 448/90).

Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο — Αίτηση για επαναφορά της μετά την
απόρριψη της επειδή θεωρήθηκε ως εγκαταληφθείσα — Αρμοδιό-
τητα επαναφοράς της έχει ο Δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου
που επιλήφθηκε της προσφυγής — Πηγή της εξουσίας είναι οι συμ-
5 φυείς εξουσίες του Δικαστηρίου, ο Κανονισμός 19 του Διαδικαστι-
κού Κανονισμού του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου 1962
και οι Θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας, Δ. 26, Θ. 14 — Η προσφυγή
επαναφέρεται αν ο αιτητής δεν είχε στην ουσία πρόθεση εγκατάλει-
ψης της.

10 Μετά την εκπινοή της προθεσμίας για καταχώριση γραπτής
αγόρευσης από την αιτήτρια, προθεσμίας η οποία είχε δοθεί με τον
όρο ότι αν δεν καταχωρούνταν εμπρόθεσμα η γραπτή αγόρευση η
προσφυγή θα θεωρούνταν ως εγκαταληφθείσα, ο δικηγόρος της αι-
15 τήτριας καταχώρισε την παρούσα αίτηση για επαναφορά της προ-
σφυγής. Η αίτηση συνοδευόταν με ένορκες δηλώσεις της δικηγό-
ρου στο γραφείο του δικηγόρου της αιτήτριας και της ίδιας της
Αιτήτριας με τις οποίες δηλωνόταν ότι η παράλειψη συμμόρφωσης
με τις οδηγίες του Δικαστηρίου οφειλόταν σε φόρτο εργασίας και
20 ότι η Αιτήτρια ουδέποτε είχε πρόθεση να εγκαταλείψει την προ-
σφυγή της. Η διαγραφή της προσφυγής της θα της προκαλούσε,
όπως αναφέρθηκε ανεπανόρθωτη ζημιά.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, εκδίδοντας διάταγμα για επαναφορά
της προσφυγής, αποφάσισε ότι:-

25 (1) Πηγή της διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου να διατά-
ξει την επαναφορά της προσφυγής που διαγράφηκε για συνθήκες
παρόμοιες με της παρούσας υπόθεσης είναι οι συμφυείς εξουσίες
του Δικαστηρίου, ο Κανονισμός 19 του Διαδικαστικού Κανονι-

σμού του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου 1962 και οι Θε-
μοί Πολιτικής Δικονομίας, Δ. 26, Θ. 14.

(2) Εφόσον με την έναρξη δήλωση της η Αιτήτρια αποκαλύπτει
ότι δεν είχε στην πραγματικότητα εγκαταλείψει ποτέ την προσφυ-
γή της, προκύπτει η ανάγκη επαναφοράς της προσφυγής για να 5
εξεταστεί επί της ουσίας της.

*Εκδίδεται διάταγμα επα-
ναφοράς της προσφυγής.*

Αναφερόμενη υπόθεση:

Σακιά v. Δημοκρατίας (1991) 4 Α.Α.Δ. 1955. 10

Αίτηση

Αίτηση για την επαναφορά της προσφυγής η οποία θε-
ωρήθηκε ως εγκαταληφθείσα επειδή η γραπτή αγόρευση
του δικηγόρου της αιτήτριας δεν είχε καταχωρηθεί μέχρι 15
την εκπνοή της προθεσμίας.

*Γ. Γεωργίου (Δ/νις) για Αιμ. Λεμονάρη, για την αιτή-
τρια.*

*Α. Παπασάββας, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρα-
τίας, για τους καθ' ων η αίτηση.*

*Α.Σ. Αγγελίδης, για τα ενδιαφερόμενα μέρη Π. Σταύ- 20
ρου και Στ. Σταύρου.*

Cur. adv. vult.

ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.
Στις 30 Μαρτίου 1990 δημοσιεύτηκε στην επίσημη εφημε-
ρίδα της Δημοκρατίας η απόφαση της Επιτροπής Δημό- 25
σιας Υπηρεσίας με την οποία τα τέσσερα Ενδιαφερόμενα
Μέρη προήχθησαν στη θέση Γεωργικού Λειτουργού Α',
Τμήμα Γεωργίας, από 1/3/1990, αντί της Αιτήτριας. Ενα-
ντίον της προαγωγής αυτής η Αιτήτρια καταχώρησε την
παρούσα προσφυγή στις 6 Ιουνίου 1990. Η ένσταση της 30
ΕΔΥ καταχωρήθηκε στις 10 Σεπτεμβρίου 1990 και υιοθε-
τήθηκε από τα Ενδιαφερόμενα Μέρη αρ. 3 και 4. Τα άλλα

δύο Ενδιαφερόμενα Μέρη δεν έλαβαν ποτέ μέρος στη διαδικασία της προσφυγής.

5   Στις 15 Οκτωβρίου 1990 το Δικαστήριο εξέδωσε οδηγίες για την καταχώρηση των γραπτών αγορεύσεων του δικηγόρου της Αιτήτριας μέσα στις επόμενες τριάντα μέρες. Η προθεσμία αυτή εξέπνευσε χωρίς τη συμμόρφωση της Αιτήτριας στις πιο πάνω οδηγίες. Στις 23 Ιανουαρίου 1991 ο χρόνος για την καταχώρηση της γραπτής αγόρευσης του δικηγόρου της Αιτήτριας παρατάθηκε για 10 άλλες τριάντα μέρες. Παρήλθε όμως και η νέα προθεσμία χωρίς να υπάρξει συμμόρφωση εκ μέρους της Αιτήτριας. Στις 16 Απριλίου 1991 ο δικηγόρος της Αιτήτριας υπέβαλε αίτηση για νέα παράταση της προθεσμίας για δέκα μέρες. Το Δικαστήριο ανταποκρίθηκε στο αίτημα για παράταση της προθεσμίας, παράτεινε την προθεσμία για τελευταία φορά για 10 μέρες και πρόσθεσε ότι η προσφυγή θα θεωρείται ως εγκαταληφθείσα αν η γραπτή αγόρευση του δικηγόρου της Αιτήτριας δεν καταχωρηθεί μέχρι την εκπνοή της νέας προθεσμίας.

20   Μέχρι τις 5 Ιουλίου 1991 που η Αιτήτρια καταχώρησε την παρούσα αίτηση για την επαναφορά της προσφυγής της, δεν υπήρξε συμμόρφωση προς τις εν λόγω οδηγίες του Δικαστηρίου ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 1990. Τα γεγονότα πάνω στα οποία βασίζεται η αίτηση αυτή περιέχονται στην ένορκη δήλωση της Γεωργίας Γεωργίου, δικηγόρου στο γραφείο του κ. Λεμονάρη, δικηγόρου της Αιτήτριας, καθώς και στην ένορκη δήλωση της ίδιας της Αιτήτριας, είναι δε σε συντομία τα εξής:

30   Η παράλειψη συμμόρφωσης στις οδηγίες του Δικαστηρίου οφείλεται σε φόρτο εργασίας του δικηγόρου της Αιτήτριας. Η Αιτήτρια ουδέποτε είχε την πρόθεση να εγκαταλείψει την προσφυγή της. Η διαγραφή της προσφυγής της θα προκαλέσει, ως εκ τούτου, στην Αιτήτρια ανεπανόρθωτη ζημιά και η επαναφορά της είναι αναγκαία για 35 την απονομή της δικαιοσύνης.

Οι ευπαιδευτοί δικηγόροι των Καθ' ων η Αίτηση και

τών Ενδιαφερομένων Μερών αρ. 3 και 4 έχουν δηλώσει ότι δε φέρουν ένσταση στην επαναφορά της προσφυγής.

Στην υπόθεση *Αιμιλία Σακκά ν. Δημοκρατίας** η οποία αφορούσε αίτηση για επαναφορά προσφυγής που θεωρήθηκε ότι είχε εγκαταλειφθεί και διαγράφηκε για το λόγο 5 ότι (α) δεν υπήρξε συμμόρφωση προς τις οδηγίες του Δικαστηρίου σχετικά με την καταχώρηση της γραπτής αγόρευσης του δικηγόρου της αιτήτριας και (β) τόσο η αιτήτρια όσο και ο δικηγόρος της είχαν παραλείψει να εμφανιστούν στο Δικαστήριο την ημέρα της δίκης, είχα 10 την ευκαιρία να εξετάσω με αναφορά σε προηγούμενες αυθεντίες και να προσδιορίσω το νομικό πλαίσιο μέσα στο οποίο το Δικαστήριο ασκεί τη διακριτική του εξουσία σε αιτήσεις επαναφοράς προσφυγών που θεωρήθηκαν εκ 15 πρώτης όψεως ότι είχαν εγκαταληφθεί για λόγους που περιλαμβάνουν και το λόγο για τον οποίο διαγράφηκε η παρούσα προσφυγή. Στις σσ. 3-5 της απόφασης στην υπόθεση *Σακκά* (ανωτέρω) είχα αναφέρει τα εξής:

"Στην υπόθεση *Παναγιώτης Τσίγκης ν. Δημοκρατίας* 20 (1984) 3 Α.Α.Δ. 1262, στην οποία η προσφυγή είχε θεωρηθεί ότι εγκαταλείφθηκε γιατί ο Αιτητής είχε παραλείψει να καταχωρήσει τη γραπτή του αγόρευση σύμφωνα με τις οδηγίες του Δικαστηρίου, και είχε, ως εκ τούτου, απορριφθεί, το Δικαστήριο διέταξε την επαναφορά της 25 όταν ικανοποιήθηκε ότι στην πραγματικότητα δεν είχε εγκαταλειφθεί από τον αιτητή, και τόνισε ότι άσκησε επί του προκειμένου τη συμφυή εξουσία που είχε καθώς και τις εξουσίες του κάτω από τον Κανονισμό 19** του Διαδικαστικού Κανονισμού του Ανωτάτου 30 Συνταγματικού Δικαστηρίου 1962 και κάτω από τη Διάταξη 26, θεσμός 14 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας.

* (1991) 4 Α.Α.Δ. 1955.

** "19. Καθ' οιονδήποτε στάδιον της διαδικασίας το Δικαστήριο η 35 Δικαστής δύναται να εκδώση τοιαύτας οδηγίας, αι οποίαι απαιτούνται προς το συμφέρον της δικαιοσύνης."

5   Στις Αναθεωρητικές Εφέσεις αρ. 429 και 430 *Νίκος Ρούσος και άλλος ν. Δημοκρατίας* (1985) 3 Α.Α.Δ. 119, οι προσφυγές των αιτητών είχαν πρωτόδικα απορριφθεί επειδή είχαν εκ πρώτης όψεως θεωρηθεί ότι είχαν εγκαταλειφθεί λόγω της παράλειψης των αιτητών και/ή δικηγόρων τους να εμφανιστούν στο Δικαστήριο κατά την ημέρα που οι προσφυγές ήταν ορισμένες για οδηγίες. Οι αιτητές καταχώρησαν έφεση εναντίον της απόρριψης αυτής. Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου δεν εξέτασε την ουσία των εφέσεων αλλά-

15   (α) αποφάσισε ότι η απόφαση ενός Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην άσκηση της αναθεωρητικής του δικαιοδοσίας σύμφωνα με το άρθρο 11(2) του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμου του 1964 (Νόμος 33 του 1964), με την οποία απορρίπτεται προσφυγή για το λόγο ότι θεωρείται εκ πρώτης όψεως ότι έχει εγκαταληφθεί από τον αιτητή, δε συνιστά τελική διαταγή εναντίον της οποίας χωρεί έφεση ενώπιον της Ολομέλειας του Δικαστηρίου

20   (β) υιοθέτησε την απόφαση στην υπόθεση *Παναγιώτης Τσίγκης ν. Δημοκρατίας* (1984) 3 Α.Α.Δ. 1262, στην οποία είχε αποφασιστεί ότι προσφυγή κάτω από το άρθρο 146 του Συντάγματος, η οποία έχει θεωρηθεί ότι έχει εγκαταληφθεί και κατ' ακολουθία έχει απορριφθεί, πρέπει να επαναφερθεί αν δεν έχει στην πραγματικότητα εγκαταληφθεί, ώστε το Δικαστήριο να προχωρήσει στην εκδίκαση της σύμφωνα με το άρθρο 146 του Συντάγματος και ιδιαίτερα την παράγραφο 4, και ότι η επαναφορά της είναι θέμα που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου που έχει επιληφθεί της προσφυγής αυτής και

35   (γ) υπέδειξε ότι η πιο πάνω προσέγγιση είναι σύμφωνη με τις αρχές που διέπουν την ακύρωση απόφασης που εκδίδεται σε αστικές υποθέσεις στις περιπτώσεις που ένας από τους διαδίκους δεν εμφανίζεται στο Δικαστήριο κατά την εκδίκαση της αγωγής, και εξέφρασε

την άποψη ότι ως αποτέλεσμα του Κανονισμού 18* του Διαδικαστικού Κανονισμού του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου του 1962, οι Θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας και οι αρχές αυτές εφαρμόζονται κατ' αναλογία στην πρωτόδικη διαδικασία προσφυγών κάτω από το άρθρο 146 του Συντάγματος, αλλά μόνο στην έκταση που η εφαρμογή τους συνάδει με τη φύση του δικαστικού ελέγχου που ασκείται με βάση την αναθεωρητική δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, πρωτόδικη και κατ' έφεση, κάτω από το άρθρο 146 του Συντάγματος και το άρθρο 11(2) του Νόμου αρ. 33 του 1964. Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου επεσήμανε επί του πρόκειμένου την ανακριτική φύση του δικαστικού αυτού ελέγχου.

Για τον καθορισμό του νομικού πλαισίου μέσα στο οποίο θα κριθεί η παρούσα αίτηση χρήσιμη αναφορά μπορεί επίσης να γίνει στις υποθέσεις *Αντώνης Χαραλαμπίδης ν. Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας*, Προσφυγή Αρ. 417/89 στην οποία η απόφαση εκδόθηκε στις 24/11/90 *Κωνσταντίνος Μιχαήλ ν. Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας*, Προσφυγή Αρ. 424/89, στην οποία η απόφαση εκδόθηκε στις 24/11/90, *Ελισάβετ Παντελίδη ν. Δημοκρατίας*, Προσφυγή Αρ. 747/88 στην οποία η απόφαση εκδόθηκε στις 9/2/90, και *Δάσος Ιακωβίδης ν. Δημοκρατίας* (1991) 4 Α.Α.Δ. 1269'

Απ' όσα έχουν λεχθεί στις πιο πάνω αυθεντίες προκύπτει ότι η πηγή της διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου να διατάξει την επαναφορά προσφυγής που διαγράφηκε κάτω από συνθήκες που είναι παρόμοιες με την παρούσα υπόθεση, είναι οι συμφυείς εξουσίες του Δικασ-

---

"18. Ο κατά την ημέραν της εκδόσεως του παρόντος Κανονισμού ισχύων εν τη Δημοκρατία περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικός Κανονισμός θα εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών και εφ' όσον αι περιστάσεις επιτρέπουν τούτο, εις πάσαν διαδικασίαν ενώπιον του Δικαστηρίου, εκτός εάν άλλως προβλέπεται εις τον παρόντα Κανονισμόν η εκτός εάν το Δικαστήριον ή Δικαστής άλλως ήθελεν ορίσει."

στηρίου, ο Κανονισμός 19 του Διαδικαστικού Κανονισμού του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου 1962 και οι Θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας, Δ.26, θ.14.

- 5 Εφόσον η ένορκη δήλωση της Αιτήτριας αποκαλύπτει ότι δεν είχε στην πραγματικότητα εγκαταλείψει ποτέ την προσφυγή της, όπως το Δικαστήριο είχε εκ πρώτης όψεως συμπεράνει με βάση τα τότε ενώπιον του δεδομένα, προκύπτει η ανάγκη της εξέτασης της προσφυγής επί της ουσίας της. Προϋπόθεση για την εξέταση αυτή αποτελεί η
- 10 επαναφορά της προσφυγής.

- Εκδίδω, ως εκ τούτου, διάταγμα για την επαναφορά της προσφυγής. Εκδίδω επίσης οδηγίες για την καταχώρηση της γραπτής αγόρευσης του δικηγόρου της Αιτήτριας μέχρι 30 Ιουλίου 1991 το αργότερο. Οι υπόλοιπες οδηγίες
- 15 του Δικαστηρίου ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 1990 αναφορικά με την καταχώρηση των άλλων γραπτών αγορεύσεων παραμένουν σε ισχύ. Η υπόθεση ορίζεται ενώπιόν μου για περαιτέρω οδηγίες στις 10/10/91, στις 9.15 π.μ.

Διαταγή ως ανωτέρω